

Pagina 3 • NWO wil ook betere infrastructuur • Een betere data-infrastructuur voor de alfa- en gammawetenschappen hoort bij de NWO-strategie voor de komende jaren.

Pagina 4 • Letters, woorden en teksten • Het internet brengt efficiënte communicatie tussen taal- en literatuuronderzoekers en afstemming van onderzoeksinstrumenten binnen bereik.

Pagina 5 • Het verhaal bij de tabellen • Geen kwantitatieve aanpak zonder kwalitatieve dimensie, vindt historisch demograaf prof. Theo Engelen.

EN VERDER

Agenda.....	2
Nieuws.....	3
Achtergrond.....	4
Gebeurtenissen.....	6
Column.....	8
Gelezen.....	8

KNAW: 'Betere toegang tot administratieve data'

Wetenschappelijk onderzoekers moeten betere toegang krijgen tot gegevens uit publieke en semi-publieke administraties. Als dat zou gebeuren zou dat niet alleen voordeel opleveren voor het onderzoek zelf maar ook voor bestuur en beleid. Dat blijkt uit een advies dat de Sociaal-Wetenschappelijke Raad van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen eind juli publiceerde.

Het advies noemt met name de zes 'basisregistraties' met vitale gegevens van de overheid: gebouwen, adressen, kadaster, topografie, persoonsgegevens en handelsregister. Maar ook andere bronnen kunnen van belang zijn, zoals van de werknemersverzekeringen, de Belastingdienst en de InformatieBeheergroep.

Aard en omvang van de wetenschappelijke behoefte in kaart te brengen is een 'majeure uitzoekklus' volgens het advies, dat wijst op de landelijke data-agenda waaraan door DANS wordt gewerkt.

Het advies werd opgesteld op verzoek van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, dat aan een binnenkort te verschijnen nota over wetenschapinformatie werkt. Het ministerie zou over die data-agenda contact op moeten nemen met DANS, schrijft de Raad.

Digitale coalitie op komst

Er moet in Nederland een Nationale Coalitie voor Digitale Duurzaamheid komen. Daarover is een aantal grote partijen op het gebied van digitalisering en digitale archivering het eens geworden. De oprichtingsvergadering van de coalitie wordt verwacht in september of oktober van dit jaar.

Naast de initiatiefnemers Koninklijke Bibliotheek (KB) en DANS (Data Archiving and Networked Services) hebben organisaties als NWO, KNAW en SURF zich bij het initiatief aangesloten. Ook de drie technische universiteiten, die zich in een federatie hebben verenigd, en het KNMI doen mee. Met een aantal andere beoogde partners wordt nog gesproken.

De coalitie, waarvoor de Engelse *Digital Preservation Coalition* (DPC) model heeft gestaan, gaat streven naar het ontwikkelen en verspreiden van kennis, nationale en internationale samenwerking en profile-

ring van Nederland als expertiseland. Dat staat in een startnotitie die door de deelnemers is besproken. Het kan daarnaast een platform worden voor de uitwisseling van standaarden. Ook zou de coalitie het aanspreekpunt kunnen worden voor de overheid als het gaat om beleid op het gebied van digitale duurzaamheid.

Directeur Research en Development van de KB Hans Jansen bevestigt dat de voornemens wat hem betreft 'hard' zijn: 'Het staat nu ook zwart op wit in het beleidsplan van de KB'.

De coalitie moet een aantal 'zwa-

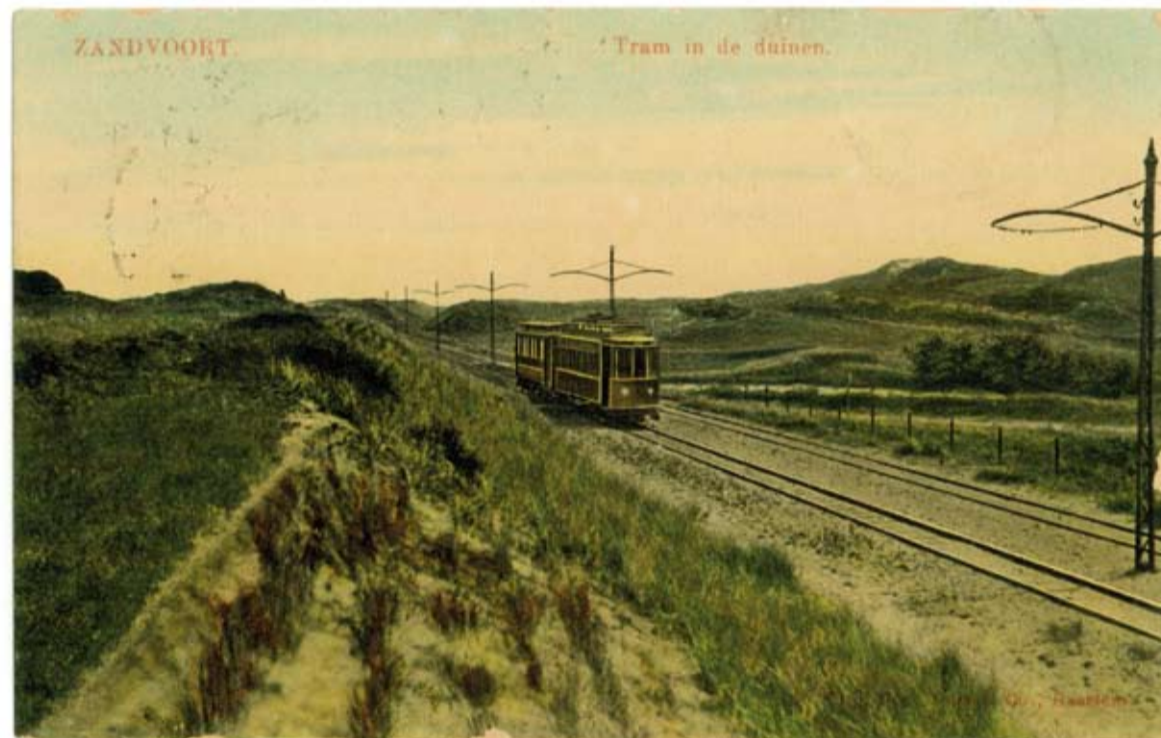
re jongens' samenbrengen, licht Jansen toe. 'Het gaat om organisaties of instellingen die ook echt zelf een belang hebben bij het duurzaam bewaren van hun spullen of die van anderen, en die in hun activiteiten en beleid op het gebied van digitaliseren en archiveren al een aantal stappen hebben gezet'. Die kunnen zich naar de overheid uitspreken over prioriteiten en ontwikkelingen die om financiering vragen. Zo wil de KB-directeur de overheid aanspreken om een onderzoek te laten doen naar 'wie wat bewaart in Nederland en hoe dat gaat. Er wordt op alle mogelijke plekken

informatie opgeslagen en beschikbaar gesteld; dat is nog onvoldoende uitgekristalliseerd'. Een bureau zou dat onderzoek uit kunnen voeren, de overheid moet het betalen en de coalitie zou als begeleidingscommissie kunnen fungeren, aldus Jansen. 'De DPC heeft een soortgelijk onderzoek laten doen, alleen nog breder. Daar waren ook data uit de industrie en van allerlei overheden bij betrokken. Ik bepleit alleen een studie naar de data die in opdracht en onder auspiciën van de overheid worden vervaardigd'.

De coalitie moet geen groot lichaam worden maar zal wel meer omvatten dan alleen een regelmatig overleg, als het aan Jansen ligt. 'Het bestuur zou uit vertegenwoordigers op directieniveau moeten bestaan. Daaronder komen werkgroepen te hangen die nadenken en afspraken maken over bijvoorbeeld technische standaarden en keuzes die daarin gemaakt moeten worden. Maar daar wordt ook kennis uitgewisseld: hoe doen jullie het, kan het ook efficiënter, kunnen we niet één systeem in gebruik nemen?'

Net als de DPC moet ook de Nederlandse coalitie een klein coördinerend bureau en een lidmaatschapsstructuur krijgen, met full members, associate members en individuele leden die naar rato van omvang en betrokkenheid betalen en beslissen. (MdG)

De eerste vakantie in Zandvoort

Leden van de vakbond van diamantbewerkers stuurden deze kaart in 1910 naar hun bestuur als dank voor de inspanningen die leidden tot hun eerste week betaald verlof. Bijna honderd jaar later biedt het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis aan bezoekers van zijn site de mogelijkheid om de kaart bij wijze van vakantiegroet als e-card te versturen. De Zandvoortse zomer was afgelopen maanden deel van een groter aanbod, dat elk jaar wat wordt aangepast.

Ⓜ <http://www.iisg.nl/collections/summerholidays.php>

Steun voor acht Kleine Dataprojecten

Data-instituut DANS heeft besloten om dit jaar acht Kleine Dataprojecten financieel te ondersteunen. Vier daarvan komen uit de sociale wetenschappen, de andere vier uit de geesteswetenschappen.

Het gaat om verkenningen, haalbaarheidsstudies en dataprojecten op het gebied van data-ontsluiting en archivering, waaraan DANS maximaal 10.000 euro bijdraagt. In de sociale wetenschappen zijn bijdragen toegezegd aan een archiveringsproject rond 'Jongeren en Cultuur' van de Vrije Universiteit, een project rond informatiesysteem voor opleidingsclassificaties van de Universiteit Maastricht, een Arbeidsvraagpanel

van de Universiteit van Tilburg en *Explanatory Notes for the Wageindicator* (Loonwijzer) data van de Universiteit van Amsterdam. In de geesteswetenschappen ging het om onderzoek naar historische beeldbronnen van de Radboud Universiteit, omeen project rond de ontsluiting van beeldmateriaal bij antropologisch onderzoek aan de Universiteit Leiden, een archeologisch project aan dezelfde universiteit en een haalbaarheidsstu-

die naar archivering en ontsluiting van geanalyseerde tekst van de Hebreeuwse Bijbel (Vrije Universiteit).

DANS noemt het Loonwijzerproject als een goed voorbeeld van een Klein Dataproject. In dit project van prof. Kea Tijdens van het Amsterdams Instituut voor Arbeidsstudies (AIAS), worden de 632 variabelen in de *Wageindicator* dataset meer gede-

tailleerd beschreven dan in de huidige codeboeken. Het gaat om gegevens uit een doorlopende survey, die sinds 2000 in Nederland en sinds 2004 in een groeiend aantal andere landen wordt gehouden. Eind 2006 zijn dat naar verwachting 17 landen. In totaal waren er eind 2005 ongeveer 250.000 waarnemingen. De *explanatory notes* bevatten uitleg over de inhoud en het belang van variabelen, de veranderingen in de tijd en de syntax waarin ze berekend worden. Omdat het project de toegankelijkheid van de dataset op termijn garandeert voldoet het aan het criterium 'duurzaamheid' van de subsidievoorwaarden. Volgend jaar komt er een nieuwe aanvraagronde Kleine Dataprojecten. (Heleen van Luijn)

Ⓜ www.dans.knaw.nl/nl/data_deponeren/kleine_projecten/